

2016-03-21

Svenska FAO-kommittén

Verksamhetsberättelse för Svenska FAO-kommittén 2015-2016

Verksamhetsberättelse för Svenska FAO-kommittén för verksamhetsperioden 1/1 2015 – 31/12 2016.

Kommittén bestod under mandatperioden av följande tolv ledamöter och ordföranden, statssekreterare Elisabeth Backteman: Internationelle samordnaren Lennart Ackzell (LRF Skogsägarna), handläggaren Gunnel Axelsson Nycander (Svenska Kyrkan), seniore forskaren Atakilte Beyene (Nordiska Afrikainstitutet), projekt- och partnerskapsutvecklaren Katarina Eriksson (Tetra Laval AB Food for Development Office), programdirektören Madeleine Fogde (Swedish International Agricultural Network Initiative, SIANI), experten Christina Furustam (Lantbrukarnas riksförbund), ledamoten Inge Gerremo (Kungl. Skogs- och lantbruksakademien), avdelningschefen Jakob Lundberg (We Effect), professorn Anders Malmer (Sveriges lantbruksuniversitet), ämnesföreträdaren Ola Möller (Sida), ordföranden Johanna Sandahl (ersattes av Karin Höök, Naturskyddsföreningen) och ombudsmannen Anja Westberg (Kommunal).

Sekreterare i kommittén var departementssekreterare Helena Sivard Askvik, Näringsdepartementets Internationella enhet. Ledamöterna utsågs i regeringsbeslut den 22 januari 2015.

Följande aktiviteter genomfördes under de två verksamhetsåren.

Kommittén hade under 2015 möten den 2 mars, den 11 maj och den 16 september. Ett planerat möte den 18 november fick ställas in. Under 2016 hade kommittén möten den 27 januari, den 10 maj, den 3 oktober och den 22 november. Vid mötena avhandlades bl.a. löpande verksamhet inom FAO, redovisning av aktiviteter inom ledamöternas organisationer med bäring på FAO:s mandat och diskussioner på särskilda teman. Utöver de ordinarie mötena har en lång rad aktiviteter genomförts.

En **debattskrift** på engelska togs fram 2015 om vattnets betydelse för tryggad livsmedelsförsörjning med titeln ”Water, food security and human dignity – a nutrition perspective”. Debattskriften relaterade till den rapport, ”Water for Food Security and Nutrition”, som Kommittén för tryggad livsmedelsförsörjning, (Committee on World Food Security, CFS) sammanställde som underlag för diskussionerna vid sin 42:a session den 12-15 oktober 2015. CFS-rapporten hade tagits fram av Högnivåpanelen av Experter (HLPE), som är knuten till CFS. Debattskriftens syfte var att ge råd till regeringen inför Sveriges deltagande i förhandlingar om de rekommendationer som CFS skulle besluta om med utgångspunkt från HLPE-rapporten. Debattskriften författades av prof. Jan Lundqvist i samarbete med dr. Jenny Grönwall och dr. Anders Jägerskog på Stockholm International Water Institute. Debattskriftens syftade också till att sprida information i Sverige om vattnets betydelse för tryggad livsmedelsförsörjning och lades upp på Näringsdepartementets webbsida (Näringsdepartementet/Sverige och FAO). Den trycktes också upp och distribuerades till bl.a. deltagare vid seminarier, till skolor och universitet, genom ledamöternas nätverk och genom Stockholm International Water Institute (SIWI). Den kunde vidare beställas från Näringsdepartementets webbsida. Debattskriften översattes även till svenska och publicerades på Näringsdepartementets webb. Ett kortare sammandrag på svenska sammanställdes av SIWI, som även den lades ut på Näringsdepartementets webb.

FAO-kommittén var medarrangör tillsammans med SIANI för ett **seminarium** den 25 augusti 2015 på Världsvattenveckan i Stockholm på temat *Water for Food Security and Nutrition*. Vid seminariet presenterades debattskriften och kommitténs ordförande höll inledningsanförandet. Vid seminariet presenterades också HLPE-rapporten av en representant för HLPE:s styrkommitté.

FAO:s generaldirektör José Graziano da Silva **besökte** Sverige den 30-31 augusti 2015, på inbjudan av landsbygdsminister Sven-Erik Bucht. I samband med besöket anordnade FAO-kommittén en middag med generaldirektören. Ledamöterna informerade om sina respektive organisationers verksamhet med koppling till FAO:s ansvarsområden och om kommitténs arbete med att sprida information om FAO i Sverige. Generaldirektören välkomnade möjligheten att diskutera med kommittén och betonade vikten av att medlemsländerna har nationella kommittéer som stöd till regeringarnas arbete med FAO. Några av de områden som behandlades var handels betydelse för tryggad livsmedelsförsörjning, vikten av forskning och högre utbildning, livsmedelspriser samt FAO:s arbete att bistå utvecklingsländer att hantera konsekvenserna på jordbruket, skogsbruket och fisket av klimatförändringarna.

Den 16 oktober år 2015 var det 70 år sedan FAO bildades, vilket uppmärksammades genom att en **intervju** med FAO-kommitténs ordförande, tillika statssekreterare Elisabeth Backteman, lades ut på Näringsdepartementets webb. I artikeln redogjordes för bakgrunden till firandet av World Food Day, om FAO:s arbete, Sveriges syn på FAO:s roll för minskad hunger i världen och för att bemöta klimatförändringarna.

Den 21 oktober 2015 anordnade FAO-kommittén, tillsammans med SIANI, ett **seminarium** i Stockholm för att uppmärksamma World Food Day. Titeln på seminariet var ”Social protection and agriculture – breaking the cycle of rural poverty”, dvs om vikten av sociala skyddsnet och jordbruk för att bryta den onda cirkeln av fattigdom på landsbygden. Inledningsanförandet hölls av en av ledamöterna i FAO-kommittén. Vid seminariet hade en representant för FAO inbjudits för att presentera organisationens flaggskeppsrapport ”The State of Food and Agriculture 2015”. Syftet med World Food Day-seminariet var att uppmärksamma allmänheten i Sverige om situationen i stora delar av världen när det gäller fattigdom och hunger, men även de lösningar som har tagits fram för att trygga livsmedelsförsörjningen.

Den 10 december 2015 anordnade FAO-kommittén tillsammans med Kungl. Skogs- och lantbruksakademien ett **seminarium** för att uppmärksamma det Internationella jordåret 2015. FAO hade utsetts som ansvarig för att genomföra året. Seminariet hölls på temat ”Odlingsjordarna hotas – vad gör vi?” och uppmärksamhet fästes bl.a. vid den rapport som FAO hade sammanställt med anledning av året - ”The Status of the World’s Soil Resources”.

Vid FAO-kommitténs möte den 27 januari 2016 **inbjöds** Pedro de Figueiredo från Enheten för humanitärt bistånd på Sida för att i enlighet med kommitténs beslut öka kunskapen om FAO:s omfattande humanitära arbete. De Figueiredo redogjorde för Sida:s samarbete med FAO när det gäller FAO:s humanitära insatser inom ramen för det samarbetsavtal på området som Sida har tecknat med FAO. En intervju med ordföranden Elisabeth Backteman publicerades den 10 maj på Näringsdepartementets webb/FAO. I **artikeln** betonades FAO:s viktiga kort- och långsiktiga insatser vid humanitära kriser, som naturkatastrofer och konflikter, framförallt att bygga upp motståndskraft inom de areella näringarna för kommande kriser. Syftet med artikeln var att sprida kännedom i Sverige om FAO:s arbete på det humanitära området. Artikeln redogjorde även för det stöd Sverige genom Sida ger till FAO:s humanitära arbete.

Under 2016 tog FAO-kommittén fram **en debattskrift** på temat boskapssektorns roll för tryggad livsmedelsförsörjning. Debattskriften författades av professor Ulf Magnusson med titeln ”Sustainable global livestock development for food security and nutrition including roles for Sweden”. Debattskriften relaterade till den rapport, ” Sustainable agriculture development for Food Security and Nutrition, including the role of livestock”, som Högnivåpanelen hade fått i uppdrag av Kommittén för tryggad livsmedelsförsörjning att ta fram som underlag för diskussionerna vid CFS’ 43:e session den 17-22 oktober 2016. Debattskriftens syfte var att ge råd till regeringen inför Sveriges deltagande i förhandlingar om de rekommendationer som CFS skulle besluta om utifrån rapporten.

Ett **seminarium** anordnades den 7 juli 2016 under Almedalsveckan tillsammans med SIANI och SLU på temat ”Antibiotikan i djurhållningen – vad kan Sverige lära världen”. Ordförande Elisabeth Bacteman var en av deltagarna i paneldebatten liksom också författaren av kommitténs debattskrift, Ulf Magnusson. Även Sida:s generaldirektör deltog i paneldebatten.

Den 29 augusti 2016 presenterades FAO-kommitténs debattskrift om boskapssektorns roll vid ett **seminarium** under Världsvattenveckan i Stockholm på temat ”Antimicrobial resistance; linkages between humans, livestock and water in periurban areas”. FAO-kommitténs ordförande Elisabeth Bacteman höll inledningsanförandet och lyfte fram vikten av FAO:s arbete för minskad antibiotikaanvändning och därmed för att minska risken för en ökning av antibiotikaresistensen.

Den 14 oktober anordnade FAO-kommittén ett **seminarium** för att uppmärksamma World Food Day 2016, där årets tema var ”Climate is changing. Food and agriculture must too”. Vid seminariet höll kommitténs ordförande inledningsanförandet.

Under CFS’ 43:e session anordnade Sverige tillsammans med SIANI och SLU ett **sido-evenemang** där kommitténs debattskrift presenterades av författaren. Titeln på sido-evenemanget var ”Low use of Antimicrobials and healthy productive animals”. Syftet med seminariet var att presentera Sveriges långvariga och framgångsrika arbete inom djurhållningen för att motverka antibiotikaresistens. Även andra ledamöter i FAO-kommittén deltog och en av talarna var FAO:s chefsveterinär, Juan Lubroth. Debattskriften delades ut vid sido-evenemanget.

Debattskriften **översattes till svenska** och lades ut på Näringsdepartementets webbsida/FAO i syfte att sprida information i Sverige om boskapssektorns betydelse för tryggad livsmedelsförsörjning,

framförallt i många utvecklingsländer där husdjuren spelar en viktig roll som utkomst och för livsmedelsförsörjningen. I skriften belyses boskapssektorn utifrån miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter samt Sveriges arbete för minskad antibiotikaanvändning i djurhållningen.

Som ett led i uppdraget att **öka samarbetet med andra länders FAO-kommittéer** anordnades ett möte den 16 oktober med den schweiziska FAO-kommittén, i anslutning till CFS 43: session. Syftet var att utbyta erfarenheter om respektive kommittés arbete och att verka för ett ökat samarbete mellan kommittéerna. Den schweiziska kommittén anordnade ett sido-evenemang den 17 oktober där den svenska kommitténs ordförande Elisabeth Backteman var en av paneldeltagarna och där också de svenska ledamöterna, som ingick i den svenska delegationen, aktivt deltog i diskussionerna.

Den 14 december 2016 anordnades ett **seminarium** tillsammans med KSLA för att uppmärksamma det Internationella baljväxtåret 2016 på temat "Ärtor, linser och bönor – smart mat för både mark, hälsa och klimat". FAO hade av FN:s generalförsamling utsetts att ansvara för genomförandet av året. En representant för FAO-kommittén höll inledningsanförandet. Syftet var att sprida information i Sverige om det internationella året och dess mål.

Därutöver beslutade kommittén att översätta sammandraget av följande av FAO:s flaggskeppspublikationer, såsom ett led i att i Sverige sprida den värdefulla statistik som FAO samlar in och analyserar:

- *The State of Food and Agriculture 2015 – Social protection and agriculture: breaking the cycle of rural poverty*. Rapporten handlar om vikten av sociala skyddsåtgärder, som t.ex. sociala skyddsnet, för att minska utsattheten bland människor som lever i fattigdom och hunger samt för att förhindra att fler hamnar i fattigdom när ett land drabbas av kriser, som naturkatastrofer.
- *The State of Food Insecurity in the World 2015 – Meeting the 2015 international hunger targets: taking stock of uneven progress*. Rapporten redogör för fram-stegen i varje land att minska antalet hungrande sedan basåret 1990 då Millenniemålet om att halvera andelen till 2015 sattes upp. En jämförelse görs också med det mer ambitiösa målet som sattes redan 1986 vid Världslivsmedelstoppmötet i Rom. Reflektionerna görs mot bakgrund av övergången från Millenniemålen till Agenda 2030 med de 17 hållbarhetsmålen.

- *The State of World Fisheries and Aquaculture 2016*. Rapporten redovisar statistik över den totala fiskeriproduktionen i världen och situationen när det gäller de globala fiskebestånden. FAO:s arbete för ett hållbart fiske redovisas, bl.a. avtalet om hamnstatsåtgärder för att motverka illegalt, orapporterat och oreglerat fiske, som trädde i kraft under 2016.
- *The Global Forest Resources Assessment 2015*. Förutom *The State of the World's Forests* ger FAO vart femte år ut *Global Forest Resources Assessment*. Den är en översikt och redovisning av skogsbestånden i världen, hur de förändrats sedan den föregående rapporten och det globala skogsbeståndet förvaltas.

Under 2016 genomfördes en utvärdering av FAO-kommitténs verksamhet i form av en enkät till ledamöterna. Syftet var att ytterligare utveckla kommitténs arbete och ännu bättre ta tillvara den kompetens, erfarenhet och kunskap som kommitténs ledamöter besitter. Av enkätsvaren framkom bl.a. en bred samsyn av värdet av att delta i kommittén, att kommittén har fokuserat på relevanta frågor och ämnen. För att vidareutveckla arbetet framkom förslag om att ta fram en långsiktig verksamhetsplan, en kommunikationsplan för att öka informationsspridningen, att fler seminarier anordnas och att kommittén ska verka för ökad samverkan mellan FAO och näringslivet samt effektivare användning av den svenska resursbasen i Sveriges samarbete med FAO.